

D. Ses Kirliliđi

Ortamda, çeşitli faktörlerin etkisiyle normalden (35-65 dB) daha fazla (65 dB üstü) ses bulunmasına ses kirliliği denir. Ses kirliliğini ölçmek için desibel (dB) birimi kullanılır. 65-90 dB üzeri seslerin bulunduğu ortamdaki insanlarda belirli bir süre sonra işitme kaybı gözlenir.

Ses Kirliliğinin Nedenleri

- 1) Plansız kentleşme
- 2) Sanayileşme
- 3) Hızlı nüfus artışı
- 4) Trafik ve iş makineleri
- 5) Havaalanları, limanlar ve demir yollar

Ses Kirliliğinin Etkileri

a. Fizyolojik Etkiler

- ✓ İşitme kayıpları
- ✓ Yüksek tansiyon
- ✓ Solunum ve dolaşım metabolizmasının bozulması

b. Psikolojik Etkiler

- ✓ Stres ve sinirlilik
- ✓ Uyku periyodunun bozulması sonucu uykusuzluk
- ✓ Zihinsel aktivitelerin azalması
- ✓ Dikkat dağınıklığı ve iş veriminin düşmesi

Ses Kirliliğinin Önlenmesi İçin Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- 1) Ulaşımında toplu taşıma ve bisiklet kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.
- 2) Sanayi tesisleri, havaalanları, tren istasyonları ve terminaller yerleşim birimlerinden uzakta olmalıdır.
- 3) Evlerin inşası sırasında ses izolasyonları yapılmalıdır.
- 4) Taşıtların egzozlarına susturucu takılmalıdır.
- 5) Seyyar satıcılık kısıtlanmalıdır.
- 6) Sosyal aktiviteler, kapalı ve uygun mekânlarda yapılmalıdır.
- 7) Toplum bu konuda bilinçlendirilmelidir

E. Radyoaktif Kirlilik

Radyoaktif maddeler çevreye yüksek enerjili ışınlar yayarak canlılara zarar verir. Radyoaktif maddelerin kullanımı kontrol altında tutulmalıdır. Çünkü yüksek enerjili ışınlar, hücrelerde bulunan DNA moleküllerinin kimyasal bağlarının kopmasına neden olarak kalıtsal bozukluklara (mutasyonlar) yol açar.

Erozyon

Çeşitli etmenlerle toprağın aşınıp yer değiştirmesine **erozyon** denir. Bitki örtüsünün azalması sonucu rüzgâr ve yağışlarla kayaçların üzerindeki verimli toprak katmanı barajlara, göllere ve denizlere taşınmaktadır. Bunun sonucu olarak da verimli araziler azalmakta, çölleşme artmaktadır.

Erozyonun Nedenleri

- 1) Orman ve yeşil alanların azalması ve yeterince ağaçlandırma yapılmaması
- 2) Eğimli arazilerde tarım yapılması ve yanlış sulama tekniklerinin kullanılması

Erozyonun Sonuçları

- 1) Verimli tarım alanlarının azalması
- 2) Taşınan topraktan dolayı baraj yataklarının dolması ve barajların ömrünün azalması
- 3) Toprağın su tutma kapasitesinin azalması ve yer altı su kaynaklarının zayıflaması
- 4) İş gücü kaybı, köyden kente göçün artışı gibi sosyal sorunların artması
- 5) Zirai üretimin azalması

Erozyonu Önlemek İçin Yapılması Gerekenler

- 1) Yangınlar ve ağaçların kesilmesi sonucu kaybolan ormanlık alanlar ağaçlandırılarak yenilenmeli, ormanlar ve meralar korunmalıdır.
- 2) Verimli arazilerde sanayileşme ve kentleşme yapılmamalıdır.
- 3) Tarım arazileri doğru kullanılmalı, yanlış sulama ve ekimler önlenmelidir.
- 4) Toplum erozyon konusunda bilinçlendirilmeli, ormanlardaki ağaçların yakacak olarak kullanılması önlenmelidir.
- 5) Erozyonun yoğun olduğu bölgelerde, toprağı koruyabilecek çalışmalar yapılmalıdır.